

Sadržaj

UVOD.....	13
1. Povod?	13
2. Motiv?.....	18
3. Kršćanska duša?	20
4. Duboka duhovna kriza?	23
5. <i>Tužaljke kamenja hrvatske pustinje?</i>	28
5. 1. <i>Tužaljke?</i>	28
5. 2. <i>Kamenje?</i>	31
5. 2. 1. <i>Kamen u pustinji?</i>	33
5. 3. <i>Pustinja?</i>	35
5. 3. 1. <i>Hrvatska pustinja?</i>	36

I. DIO

TUŽALJKE METAMORFOZÂ HRVATSKOGA DUHA I SVIJEŠTI KAO ZNAKOVI VREMENÂ

Prvo poglavlje

I. KRŠĆANINE, ZAOGRNI SE OPREMOM BOŽJOM!

1. 1. »'Duša mi je nasmrt žalosna!'« (Mk 14, 34)	43
1. 2. »(...) Crkva je dužna da u svako vrijeme«	44
1. 3. »(...) sa svom poniznošću i blagošću, sa svom strpljivošću živite (...)« (Ef 4, 1)	46
1. 4. »Bdijte, dakle, jer ne znate dana ni časa!« (Mt 25, 13)	48
1. 5. »Ubuduće jačajte se u Gospodinu...« (Ef 6, 10).....	49
1. 6. »Ljubljeni, ne vjerujte svakom duhu, (...)« (1 Iv 4, 1).....	50
1. 7. »(...) uglaviti u Kristu sve – na nebesima i na zemlji« (Ef 1, 10)	52
1. 8. »'Nego što iz čovjeka izlazi – to ga onečišćuje'« (Mk 7, 15)	53
1. 9. »Svršetak im je propast, bog im je trbuh, (...)« (Fil 3, 19).....	56
1. 10. »(...) posegnite za svom opremom Božjom (...)« (Ef 6, 13).....	57

Drugo poglavlje

II. KRŠĆANINE, PROBUDI SE I ZASVIJETLIT ĆE TI KRIST!

2. 1. Katolik/katolkinja	61
2. 2. »Obratite se i vjerujte Evandjelju!« (Mk 1, 15).....	62
2. 3. »(...), te budete uvijek spremi na odgovor svakomu (...)« (1 Pt 3, 15)	64
2. 4. »Nada pak koja se vidi nije nada« (Rim 8, 24)	67
2. 5. »Zato odložite laž i govorite istinu jedan drugomu« (Ef 4, 25)	70

Treće poglavlje

III. KRŠĆANINE, GLEDAJ I VIDI SRAMOTU SVOJU!

- 3. 1. »(...) sama njegova pojava tišti našu dušu« (Mudr 2, 14)..... 73
- 3. 2. »(...) uzeše sve svoje vojnike te krenuše u boj (...)« (Jr 40, 12)..... 76
- 3. 3. »Vjerodostojna je riječ: (...)« (1 Tim 3, 1) 80
- 3. 4. »Sve provjeravajte, (...)« (1 Sol 5, 21) 82
- 3. 5. Odgoj ispravne savjesti: dobro treba činiti, a zlo izbjegavati!..... 85
- 3. 6. »A o vremenima i trenucima nije, braćo, potrebno pisati vam (...)«
(1 Sol 5, 1)..... 89
- 3. 7. »Nitko ne može služiti dvojici gospodara: (...)« (Mt 6, 24) 94

Četvrto poglavlje

IV. KRŠĆANINE, ZAGLEDAJ SE U NEVJERNIKA!

- 4. 1. »Iako me ne poznaš, naoružah te: (...)« (Iz 45, 6)..... 99
- 4. 2. »Ja govorim Kiru: 'Pastiru moj!'« (Iz 44, 28) 101
- 4. 3. »Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao« (2 Tim 4, 7) 103
- 4. 4. Obnova lica Kristove Zaručnice 105
- 4. 5. »Tako mi Bog pomogao!« 109
- 4. 6. »Same sebe ispituje, jeste li u vjeri!« (2 Kor 13, 5) 115
- 4. 7. »'Neće u kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: 'Gospodine, Gospodine!' (...)« (Mt 7, 21)..... 120
- 4. 8. »Dok još budu govorili: 'Mir i sigurnost!'« (1 Sol 5, 3)..... 122
- 4. 9. »(...) čekasmo vrijeme ozdravljenja, al' evo užasa!« (Jr 14, 19)..... 125
- 4. 10. »O Jahve, bezbožnost svoju priznajemo, bezakonje otaca svojih;
doista, tebi sagriješismo!« (Jr 14, 20)..... 127

II. DIO

TUŽALJKE EVANĐEOSKIH METAMORFOZÂ HRVATSKOGA DUHA I SVIJESTI KAO ZNAKOVI VREMENÂ

Peto poglavlje

V. KRŠĆANINE, VRIJEME JE DA IZIĐEŠ NA AREOPAG!

- 5. 1. »Stvorenje bez Stvoritelja iščezava« (GS, 36) 131
- 5. 2. »Što bi htjela reći ta čavka?« (Dj 17, 18)..... 133
 - 5. 2. 1. »Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori Crkvama!« (Otk 2, 7) 134
 - 5. 2. 2. »Lice neba znadete rasuditi, a znakove vremenâ ne znate.«
(Mt 16, 4) 135
 - 5. 2. 3. »Blago očima koje gledaju što vi gledate!« (Lk 10, 23) 138
- 5. 3. »'Bismo li mogli znati kakav to nov nauk naučavaš?'« (Dj 17, 19)..... 139
 - 5. 3. 1. »'Razvalite ovaj hram, i ja ću ga u tri dana podići'« (Iv 2, 18-19) 141
 - 5. 3. 2. »Otada mnogi učenici odstupiše, više nisu išli s njime« (Iv 6, 66) 142

- 5. 4. Bavljenje strukturama ili govor o Bogu? 144
- 5. 5. »I sad su se već mnogi antikristi pojavili« (1 Iv 2, 18) 146
- 5. 6. »Gradeći se mudrima, poludješe i zamijeniše slavu
neraspadljivoga Boga likom (...)« (Rim 1, 22) 148
- 5. 7. »A sve je od Boga koji nas sa sobom pomiri po Kristu (...)«
(1 Kor 5, 18) 149

Šesto poglavlje

VI. KRŠĆANINE, DA BI POVJEROVAO TREBAŠ SE OBRATITI!

- 6. 1. Crkva je »znak i sredstvo najprisnijega sjedinjenja s Bogom« (LG, 1).... 151
 - 6. 1. 1. Prva digresija: Bog je Vrhovno Dobro..... 158
 - 6. 1. 2. Druga digresija: mir i Domovinski rat 161
 - 6. 1. 3. Treća digresija: etika u ratu 164
 - 6. 1. 4. Četvrta digresija: prava vrijednost Domovinskoga rata..... 166
 - 6. 1. 5. Peta digresija: priznanje krivnje čovjeka oslobađa za dobro..... 169
 - 6. 1. 6. Šesta digresija: pravedna srdžba kao reakcija na nepravdu 172
- 6. 2. »Evo, u usta tvoja stavljam riječi svoje« (Jr 1, 9)..... 174
- 6. 3. »'Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset puta
sedam'« (Mt 18, 22) 179
 - 6. 3. 1. »Riječ Kristova neka u svem bogatstvu (...)« (Kol 3, 16)..... 181
 - 6. 3. 2. »Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist« (Gal 2, 20)..... 184
 - 6. 3. 3. »(...) a lice se Gospodnje okreće protiv zločinaca« (1 Pt 3, 12)... 186
- 6. 4. »Ne dajte svetinje psima!« (Mt 7, 6) 187
- 6. 5. »Ustat će mnogi lažni proroci i mnoge zavesti« (Mt 24, 11) 188
- 6. 6. »'(...) Tâ tko nije protiv vas, za vas je!'« (Lk 9, 50)..... 189
- 6. 7. »(...) propusti protiv bližnjega vrijeđaju samoga Boga« (Ivan Pavao II.) 192
- 6. 8. »Gdje ti je brat Abel?« (Post 4, 9) 193
- 6. 9. »Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo...« (Mt 10, 28) 195
- 6. 10. »(...) nego zaodjenite se Gospodinom Isusom Kristom« (Rim 13, 14) 196
- 6. 11. »(...) propovijedaj Riječ, uporan budi (...)« (2 Tim 4, 2)..... 197
- 6. 12. »(...) oni me zapitaju: Kako mu je ime?« (Izl 3, 13)..... 197

Sedmo poglavlje

VII. KRŠĆANINE, POMIRI SE S BOGOM I BLIŽNJIM!

- 7. 1. Pomislih: »Odbačen sam od pogleda tvoga« (Ps 31, 23)..... 201
- 7. 2. »(...) zato si dozvao na njih sve ove nevolje'« (Jr 32, 23) 203
- 7. 3. Evo me protiv proroka koji (...) zavode narod moj izmišljotinama
svojim i lažima« (Jr 23, 32) 207
- 7. 4. »Umjesto Krista zaklinjemo: dajte, pomirite se s Bogom!«
(2 Kor 5, 20) 209

7. 5. »Ne ogovarajte, braćo, jedni druge!« (Jak 4, 11).....	210
7. 6. »Tvoje riječi krivicu tvoju odaju, (...)« (Job 15, 5).....	212
7. 7. » (...) , sav u tom budi da tvoj napredak bude svima očit« (1 Tim 4, 14).....	213
7. 8. »Umjesto Krista zaklinjemo: dajte, pomirite se s Bogom!« (2 Kor 5, 20).....	216
7. 9. »'Probudi se, ti što spavaš, ustani od mrtvih, i zasvijetljet će ti Krist'« (Ef 5, 14).....	218
7. 10. »Reknemo li da grijeha nemamo, sami sebe varamo, i istine nema u nama« (1 Iv 1, 9).....	221
7. 11. »Evo, sad je vrijeme milosno, evo sad je vrijeme spasa« (2 Kor 6, 2).....	222
7. 12. »'Poslušajte! Gle, iziđe sijač sijati'« (Mk 4, 3).....	224
7. 13. »Dičimo se u Bogu po Gospodinu našem Isusu Kristu po kojemu zadobismo pomirenje« (Rim 5, 10-11).....	226

III. DIO

TUŽALJKE METAMORFOZÂ HRVATSKE POLITIČKE SVIJESTI KAO ZNAKOVI VREMENÂ

Osmo poglavlje

VIII. KRŠĆANINE, UPOZNAJ SVOJE DOSTOJANSTVO!

8. 1. Čovjek, žena i muškarac, slika je Božja: uzvišenost ljudskoga dostojanstva.....	231
8. 2. »Za slobodu nas Krist oslobodi!« (Gal 5, 1).....	233
8. 3. »(...) čovjekoljublje Spasitelja našega, Boga, (...)« (Tit 3, 4).....	237
8. 4. »Podsjećaj ih da se podlažu poglavarstvima, (...)« (Tit 3, 1).....	241
8. 5. »(...) idi i najprije se izmiri s bratom, a onda dođi i prinesi dar« (Mt 5, 24).....	243
8. 6. »Tà čuli ste za moje negdašnje ponašanje u židovstvu: (...)« (Gal 1, 13).....	244
8. 7. »Ovo govorim i zaklinjem u Gospodinu: ne živite kao što pogani žive (...)« (Ef 4, 17).....	247
8. 8. »'Ja sam Pavlov', 'A ja Apolonov', (...)« (1 Kor 1, 12).....	250
8. 9. »Krštenje jest rođenje na novi život u Kristu« (KKC, br. 1277).....	251
8. 10. »Pastir dobri život svoj polaže za ovce« (Iv 10, 11).....	254

Deveto poglavlje

IX. KRŠĆANINE, DAJ BOGU BOŽJE!

9. 1. Crkva i politika u okrilju državotvornoga pokreta.....	257
9. 2. »Dobar čovjek iz riznice dobre vadi dobro, (...)« (Mt 12, 34).....	259
9. 3. »Gle, padoše koji čine bezakonje: (...)« (Ps 36, 13).....	261
9. 4. »Grijesi nekih ljudi očiti su i prije suda, (...)« (1 Tim 5, 24).....	263
9. 5. <i>Sensus fidelium</i>	264

9. 6. »Tko se hvali, u Gospodinu neka se hvali« (2 Kor 10, 17).....	266
9. 7. »Ali gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost: (...)« (Rim 5, 20).....	270
9. 8. »Očistite srca, dvoličnici!« (Jak 4, 8).....	276
9. 9. »(...) dajem ti srce mudro i razumno, (...)« (1 Kr 3, 12).....	278
9. 10. »Carevo podajte caru, a Božje Bogu« (Mk 12, 17).....	280

Deseto poglavlje

X. KRŠĆANINE, BUDI DUŠA SVIJETA!

10. 1. »(...) po plodovima ćete ih njihovim prepoznati« (Mt 7, 20).....	283
10. 2. »Budite, dakle, savršeni (...)« (Mt 5, 48).....	284
10. 3. »I otpusti nam grijeha naše« (Lk 11, 4).....	284
10. 4. »U mnoštva onih što prigriše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša« (Dj 4, 32).....	285
10. 5. »Čovjek je prvi i osnovni put Crkve«.....	286
10. 6. »Rekne li tko: 'Ljubim Boga', a mrzi brata svog, lažac je« (1 Iv 4, 20).....	288
10. 7. »Nemojte tako, sinovi moji!« (1 Sam 2, 24).....	290
10. 8. »Ne sudite da ne budete suđeni!« (Mt 7, 1).....	291
10. 9. O ljudskom i kršćanskom dostojanstvu laikâ.....	292

IV. DIO

TUŽALJKE EVANĐEOSKIH METAMORFOZÂ HRVATSKE POLITIČKE SVIJESTI KAO ZNAKOVI VREMENÂ

Jedanaesto poglavlje

XI. KRŠĆANINE, ODRECI SE IDEOLOGIJE!

11. 1. Duhovne bolesti hrvatske politike.....	299
11. 1. 1. Depolitizacija klera.....	308
11. 1. 2. Deideologizacija vjere.....	313
11. 2. »Sve provjeravajte: dobro zadržite, svake se sjene zla klonite« (1 Sol 5, 21).....	315
11. 3. Ideolog i trgovac.....	319
11. 4. Senzacionalist i ostracist.....	321

Dvanaesto poglavlje

XII. KRŠĆANINE, NOV SI STVOR U KRISTU!

12. 1. »(...) ojačati se po Duhu njegovu u snazi za unutrašnjeg čovjeka, (...)« (Gal 5, 16).....	323
12. 2. »A očita su djela tijela« (Gal 5, 19-21).....	324
12. 3. »Tako, je li tko u Kristu, nov je stvor« (2 Kor 5, 17).....	326
12. 4. »A kad postadoh zreo čovjek, odbacih ono nejačko« (1 Kor 13, 10).....	327

12. 5. »Jer, svjedočanstvo Isusovo duh je proročki« (Otk 19, 10).....	329
12. 6. »Narod me ovaj usnama časti, a srce mu je daleko od mene« (Mt 15, 7)	331
12. 6. 1. »(...) Tà progonili su tako proroke prije vas!« (Mt 5, 12)	332
12. 6. 2. »Jer, ne propovijedamo same sebe, nego Krista Isusa Gospodina, (...)« (2 Kor 4, 5).....	333

Trinaesto poglavlje

XIII. KRŠĆANINE, DEMOKRACIJA JE DOSTOJNA EVANĐELJA!

13. 1. Čovjek je temelj države	335
13. 1. 1. Moderna država i pluralizam	338
13. 1. 2. Poslanje moderne države	341
13. 1. 3. Odvajanje države od Crkve	342
13. 2. Država i vrijednosti.....	347
13. 3. Suvremeno društvo i Crkva	351
13. 4. Evanđelje i demokracija	357
13. 4. 1. »Subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi subote« (Mk 2, 27).....	358

Četrnaesto poglavlje

XIV. KRŠĆANINE, NE OBESKRIJEPLJUJ KRIŽ KRISTOV!

14. 1. »Država i Crkva u službi su osobnog i društvenog poziva istih ljudi« (GS, 76)	361
14. 1. 1. Zajedničko dobro?	364
14. 1. 2. Privatno i javno?	365
14. 2. »Zaklinjem vas, braćo, čuvajte se onih koji siju razdore (...)« (Rim 16, 17)	367
14. 3. »A povrh svega – ljubav. To je sveza savršenstva« (Kol 3, 14).....	370
14. 4. »(...) mnogi žive kao neprijatelji križa Kristova« (Fil 3, 18).....	374
14. 4. 1. »'Eloi, Eloi, lama sabahtani?'« (Mk 15, 34)	377
14. 5. »A ja, Bože sačuvaj da bih se ičim ponosio osim križem (...)« (Gal 6, 14)	380
14. 6. »Ako su mene progonili, i vas će progoniti; (...)« (Iv 15, 20).....	382
14. 7. »Puče moj, što učinih tebi ili u čemu ožalostih tebe?«.....	384

ZAKLJUČAK	387
KAZALO BIBLIJSKIH MJESTA.....	397
IMENSKO KAZALO	403
POJMOVNO KAZALO	406
BILJEŠKA O AUTORU.....	434